

“… Biriniz diğerini arkasından gıybet etmesin. Biriniz, ölmüş kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? İşte bundan tiksindiniz. O halde Allah'tan korkun. Şüphesiz Allah, tövbeyi çok kabul edendir, çok merhamet edendir.” (Hucurât–12)

Ebu Hüreyre radıyellahu anh, Rasulüllah sallallahu aleyhi ve sellem’in şöyle buyurduğunu rivayet etti; **“kim Allaha ve ahiret gününe iman ediyorsa ya hayır** (faydalı sözler) **söylesin ya da sussun.”**
Bu hadisi şeriften anlaşıldığına göre kişi hayırdan başkasını konuşmamalıdır, bu da müminin dünya ve ahirette rabbisinin rızasını kazandıracak sözlerden başkası değildir. Eğer konuşulan sözler bu özellikte değil ise susmak gereklidir. Susmak gerekir çünkü Allah celle celalühü
“İnsan hiçbir söz söylemez ki onun yanında
(yaptıklarını)
gözetleyen
(ve kaydeden)
hazır bir melek bulunmasın.”
(Kaf–18) buyurmaktadır. Asla gözden kaçan, kayıt altına alınmayan hiçbir söz yoktur. Ve bu sözler belki bizim için pek önemli değildir ama nicesi bizi cennete çeker, Nicesi de cehenneme sürükler, efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem buyurdular:
“kul Allahın razı olduğu kelimelerden birini önemsemeden konuşur da bunun sebebi ile Allah onun derecesini yükseltir. Yine kul Allahın razı olmadığı kelimelerden birini önemsemeden konuşur da onun sebebi ile cehenneme düşer.”
(Buharî)

madem kelimeler çok önemlidir o zaman bunların arsından haramlığı ayet ile sabit olan ‘gıybet’in ne olduğunu bilmeli ve ona göre sakınmalıdır.

Ebu Hüreyre radıyellahu anh’ın anlattığına göre Peygamber efendimiz gıybeti şöyle tarif etmiştir: **“gıybet nedir bilirimsiniz?”** sahabeyi kiram:

- -Allah ve rasülü daha iyi bilirler, dediler. Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem'de:

- **Mü'min kardeşini hoşlanmadığı bir şekilde anmandır, dedi. Orada bulunan birisi dedi ki,**

- Benim söylediğim hoş olmayan şey gerçekten kardeşimde bulunuyorsa buna ne dersiniz? (Yani buda gıybet olur mu?) efendimiz cevaben şöyle buyurdu,

- **Eğer söylediğin şey gerçekten kardeşinde varsa o zaman gıybet ettin. Yok, eğer o şey onda bulunmuyorsa o zaman da ona iftira ettin."**

Demek ki, mü'minin arkasından hayırdan başkası ile konuşmak caiz değildir. Yukarıda ki ayeti kerimede gıybetin çirkinliği son derece açık bir ifade ile anlatılmasına rağmen Müslümanların çoğu tarafından pek aldırış edilmeden işlenmesi ve bu günahı basitleştirici bir takım sözcüklerle hafife alınması ise işi daha da feci kılıyor. Gıybet, İslam toplumunu saran bir tümör gibi; hep zarar veren, yıkan ve tahrib eden çirkin bir iştir. Çünkü gıybet eden topluluklarda ailelerin, akrabaların, arkadaşların kısacası sevgi ve merhametle birbirine bağlanması gereken toplulukların bedenleri birlik görüntüsü verse bile gönüllerinin bölük pörçük olduğu ortadadır ve onları bu hale düşüren sebeplerin başında gıybet gelmektedir. Çünkü arkasından konuşulan kişi orada kendisini savunamadığı için o mecliste bulunan bütün insanlar tarafından kötü olarak bilinir. O insanlar gıybeti yapılan kişiyi her gördüklerinde onun kötülükleri akla gelir ve onun kötü birisi olduğuna inanmaya başladığı için ona karşı olan sevgisini kaybetmiş olur, tâki gıybeti yapılan kişi bundan haberdar olup gerçek ortaya çıkana kadar. Bu sebeple hakiki imana eremez çünkü sevgi olmadığından kendisi için istediği güzellikleri mü'min kardeşi için isteyemez, kendi hoşlanmadığı çirkinlikleri kardeşine reva görür. Yine toplumu âtıl hale getiren "nemelazımcılığın" temelinde yatan sebeplerden bir tanesinin de gıybet olduğu aşikârdır. Velhasıl ehl-i İslam arasında sevgi bağlarını zedeleyip yok eden bütün işler ve sözler dinen yasaklanmıştır. Şuurlu her Müslüman tarafından bu gibi şeylerden sakınma konusunda yeterli gayret ve ehemmiyet gösterilmesi şarttır. Ehli islamın birbirlerini sevmekten başka çıkar yolları bulunmamaktadır, zira cennetin, dolayısıyla Allahın rızasının yolu oradan geçmektedir.

Gıybetin haramlığını beyan eden birçok hadisi şerif mevcuttur. Onlardan birkaç tanesi şöyledir:

Hazreti Aişe validemizden rivayet edildiğine göre dedi ki ben, efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem'e "Safiyye'nin (kısalığını kastederek) şu kadar, şu kadar olması sana yeter" dedim. O zaman buyurdular ki, **"öyle bir söz söyledin ki şayet o söz deniz suyuna karıştırılsa elbette onun** (çirkinliği sebebi ile) **kokusunu ve tadını değiştirirdi."**
Yine efendimize birisini taklit edince buyurdular ki,
"asla ben birisinin taklit etmekten hoşlanmam hatta bana epeyce dünyalık verseler bile" (Tirmizî)

Enes radıyellahu anh'tan rivayet edildiğine göre Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem buyurdular ki, **"ben miraca çıkartıldığım gece bir topluluğa uğradım onlar bakırdan tırnakları ile yüzlerini parçalıyorlardı. Cebrail'e onların kim olduklarını sordum dedi ki, onlar** (gıybet ederek) **insanların etlerini yiyen ve insanların ırzlarına** (kişilikleri ne) **dil uzatan insanlardır, dedi."**

Ebu Saîd el-Hudrî radıyellahu anh'ın efendimizden rivayet ettiğine göre buyurdu ki, **"âdemoğlu sabaha çıktığında bütün azaları diline boyun eğer ve derler ki, bizim hakkımızda Allah'tan kork, çünkü biz seninleyiz; eğer sen**
(İslam üzere)
dosdoğru olursan bizde dosdoğru oluruz. Eğer sen bozulur kayarsan bizde bozuluruz." (Tirmizî)

Sehl ibni Sa'd radıyellahu anh tan Resülüllah sallallahu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet etti, **"kim bana iki çene kemiğinin** (yani dili) **ve iki ayağının arasındaki** (yani avret mahalli bu ikisine sahip olacağı)
hakkında bana garanti verir/kefil olursa bende ona cenneti garanti ederim." (Buharî, Müslim)

Ve bunun dünyadaki feci sonuçlarından biriside hadisi şerifte şöyle ifade edilmiştir,

"Ey kalbiyle değil, sadece diliyle iman edenler topluluğu! Müslümanların gıybetini yapmayınız, ayıplarını araştırmayınız. Zira kim kardeşinin ayıp ve kusurlarını araştırırsa

Allah da onun kusurlarını araştırır. Allah, kimin kusurunu araştırırsa onu evinin içinde bile olsa rezil ve rüsvay eder." (Ebû Dâvud, İbn Ebî Dünya).

Hal böyle olunca Müslüman'a hataları, kusurları örtmek ve görmezden gelmek yakışır. Zira efendimiz, **"kim bir Müslüman'ın ayıbını örterse kıyamet günü de Allah onun ayıbını örter."** (Buharî, Müslim) buyurmuştur. Son derece merhametli olan rabbimiz sevgili habîbinide öyle merhametli kılmıştır ve O sevgili peygamber, "merhamet etmeyene merhamet olunmaz."(Buharî, Müslim). O zaman mü'minler de onun ümmeti olarak son derece merhametli olmalı ve mü'min kardeşlerini çok sevmeli, onlara acımalı varsa bir ayıbı onu yaymadan hemen örtmeli ki, Allah'ta onun ayıbını örtsün. Efendimiz boşuna buyurmamış **"birbirinizi sevmedikçe cennete giremezsiniz".**
Öyleyse
Mü'min, Mü'min'i sevmeli hep sevmeli.

Kâfirlerin âlem-i islamı parça parça ettiği şu zamanda bu güzel davranışlara ne kadar ihtiyacımız var bir bilseniz.